

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Методичні рекомендації щодо створення віртуальної
виставки літератури
(для працівників наукової бібліотеки)

Підготувала: зав. відділу наукової бібліотеки Н. В. Коваленко

Кривий Ріг

2015

ЗМІСТ

Передмова

Розділ 1 Виставкова діяльність бібліотеки.

Розділ 2 Віртуальна книжкова виставка.

Розділ 3 Методика оформлення віртуальної виставки.

Розділ 4 Приклад віртуальної книжкової виставки «Нові книги».

Заключення.

Використані джерела.

1. Виставкова діяльність бібліотеки.

Книжкова виставка – це своєрідна візитна картка кожної бібліотеки, за якою оцінюють і якість фонду, і стиль її роботи. Книжкові виставки, як напрям бібліотечно-інформаційної діяльності, з'явилися ще в середині XIX століття. Сьогодні це настільки обов'язкова форма популяризації літератури до якоїсь певної дати чи події в суспільстві, що книжкові виставки сприймаються просто як частина бібліотечного інтер'єру. Та в наш час є ряд обставин, які примушують по новому дивитись на організацію та використання книжкових експозицій. Це пов'язано з великою кількістю нової літератури, зайнятістю сьогоднішніх читачів, з пониженою увагою дітей до читання, з більш утилітарним підходом деяких читачів до вибору книг. Саме сьогодні створюється нова модель публічної бібліотеки, де особлива роль надається організації бібліотечного простору

Сучасна книжкова виставка повинна бути – комфортна, доступна, актуальна, наочна, цікава та естетично оформлена. Кожна книжкова виставка – це погляд на світ людини, що її підготувала, передача її життєвого досвіду, ставлення до людей і до себе. Виставка – це

завжди творчість, своєрідна ікебана – мистецтво складання букету, тільки книжкового.

Книжкова виставка – це публічна демонстрація спеціально підібраних і систематизованих творів друку і інших носіїв інформації, що рекомендуються користувачам бібліотеки для огляду, ознайомлення. Виставка передбачає безпосередній показ книг або матеріалів, що розкривають їх зміст у формі зручній для наочного сприйняття. Успіх виставкової діяльності підвищується, якщо вона реалізується у взаємозв'язку з іншими видами бібліотечного обслуговування – бібліографічного і фактографічного.

Існують деякі основні вимоги, які обов'язкові для підготовки, організації книжкових виставок.

Завдання і мета виставки – максимально розкрити фонди бібліотеки, привернути до них як найбільше користувачів, а також надати найбільше інформації з тієї чи іншої теми.

Основні вимоги до бібліотечної виставки: комфортність, наочність, доступність, оперативність.

Під час підготовки книжкової виставки найголовніше – визначити її **цільове призначення**, тобто добре продумати, з якою метою і для якої категорії користувачів ми її створюємо.

2. Віртуальна книжкова виставка

В останнє десятиліття в усі сфери діяльності людства, у тому числі і в культурологічну, стрімко увірвався термін «віртуальність». Однією з ключових тенденцій сучасного розвитку людської цивілізації є формування нового інформаційного середовища. Технологічну базу цього середовища складають глобальні комп'ютерні мережі, що дозволяють отримати доступ до будь-якого виду даних в будь-якому місці і у будь-який час. З розвитком Інтернет бібліотеки отримали нову категорію користувачів – віртуальних, тобто тих, хто користується послугами бібліотеки віртуально, не приходячи

до неї. Розвиваючи дистанційний доступ до джерел інформації, бібліотеки створюють віртуальні простори, на яких успішно функціонують всі бібліотечні технології. А це означає, що кожна бібліотека стає провідником нової культури – культури віртуального інформаційного обміну, віртуального читання, віртуального спілкування та пізнання.

Вихід в інформаційний простір, широке застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій спонукав бібліотеки до впровадження нової форми виставкового експонування – створення віртуальної (електронної) виставки, яка поєднує традиційний (документальний) та інноваційний (електронний) способи представлення інформації.

Бібліотеки у віртуальному інформаційному середовищі спробували пристосувати свої традиційні форми послуг до нових реалій.

Віртуальні книжкові виставки є досить новим явищем на українському ринку бібліотечних та інформаційних послуг.

Під цим поняттям різні фахівці розуміють і презентацію книг в електронному форматі Power Point, і електронну виставку повністю оцифрованих видань, і повні цифрові авторські колекції творів. Але найчастіше використовується термін «віртуальна книжкова виставка», коли говорять про виставку, розміщену на сайті бібліотеки.

Її безумовною перевагою є те, що це – умовно не обмежений у часі та просторі захід, який реалізується за рахунок Інтернет-ресурсів, у межах якого бібліотека має можливість розмістити текстову інформацію, графічне, аудіо- або відеозображення експонатів, що розкривають зміст виставки. Крім того, використання нових технологій (оцифрування раритетних видань та система «Сторінки, що перегортаються») дозволяє досягти не тільки високої якості зображення, але й своєрідного «ефекту присутності».

Віртуальна виставка не дає можливості користувачеві фізично використовувати книгу, тому обмежує його можливість в отриманні

змістовної інформації. В той же час віртуальна виставка дозволяє користувачеві у зручний для себе час знайомитися з представленими на виставках документами та висловлювати свою думку про них, а бібліотекареві спрямувати увагу читача на додаткові інформаційні джерела, наявні в мережі, або запропонувати скористатися іншими сервісними послугами бібліотеки.

Використання у бібліотечній практиці віртуальних виставок дозволяє розв'язати ряд проблем, які неможливо вирішити традиційними методами. Це, зокрема:

- забезпечення збереженості документів;
- оперативність організації виставки та можливість постійного її поповнення новими документами;
- представлення документів у потрібній кількості назв;
- необмеженість терміну експонування документів;
- можливість перегляду змісту окремих документів, зокрема збірників наукових праць, та ілюстрацій;
- розкриття змісту представленого видання за допомогою анотації;
- представлення документів, які відсутні у фондах даної бібліотеки, але мають певне значення для розкриття заданої теми;
- можливість дистанційного перегляду виставки без відвідування бібліотеки у будь-який час.

3. Методика оформлення віртуальної виставки.

Підготовка віртуальних виставок здійснюється за тими самими етапами, що й традиційні бібліотечні експозиції:

- відбір документів;
- визначення структури;
- компонування матеріалу;
- оформлення текстів та ілюстрацій.

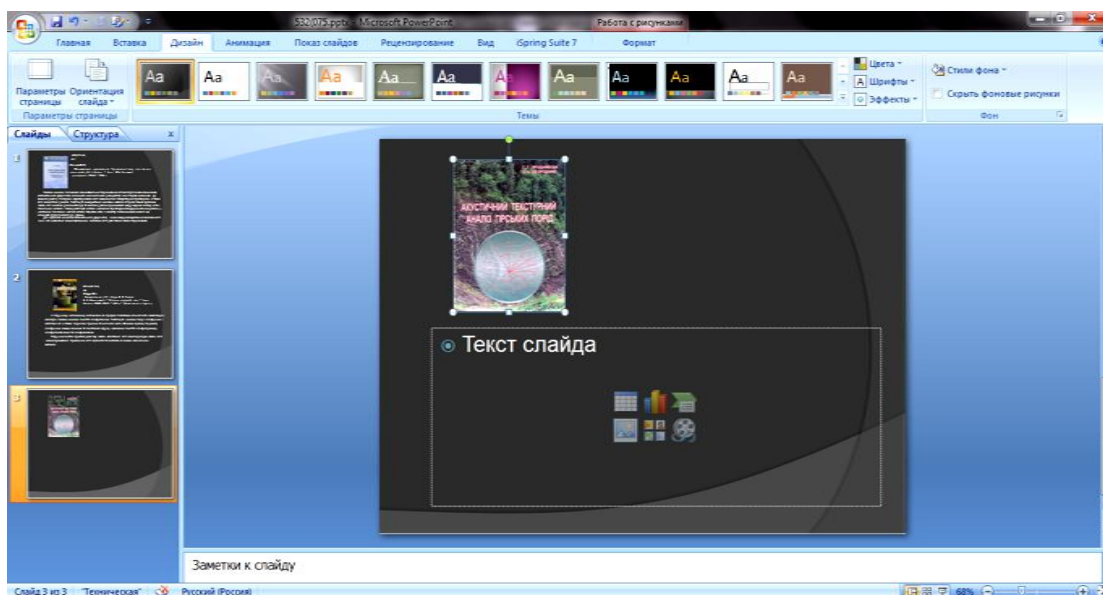
Користування виставкою має бути зручним і зрозумілим. Якщо принцип розташування традиційних виставок – за розділами, то для віртуальної можна використати й інші: алфавітний, хронологічний, географічний тощо.

Алгоритм створення віртуальної виставки:

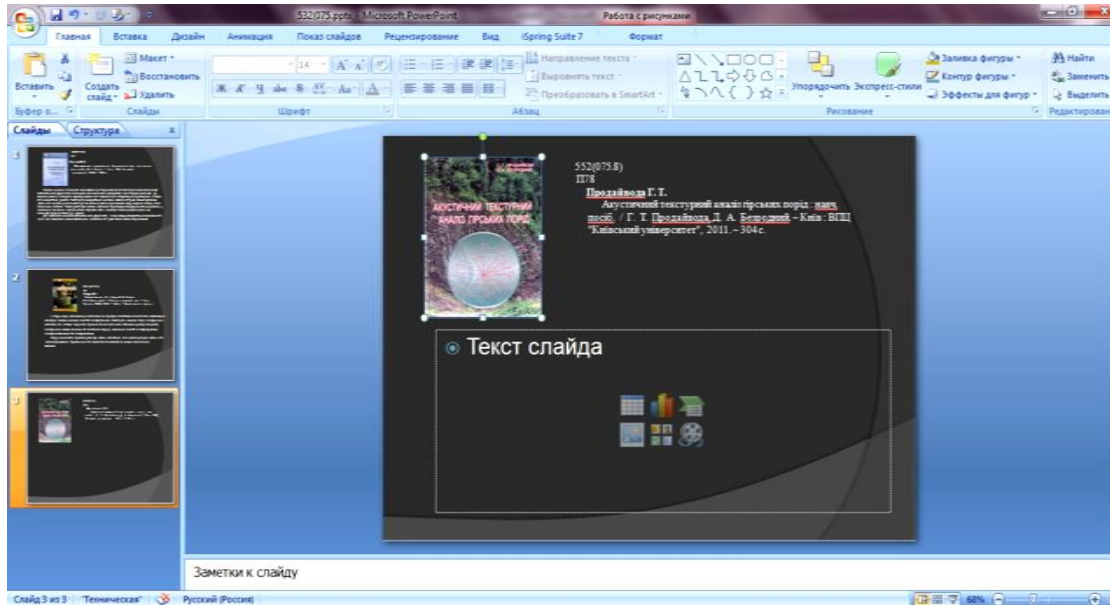

Приклад віртуальної книжкової виставки «Нові книги».

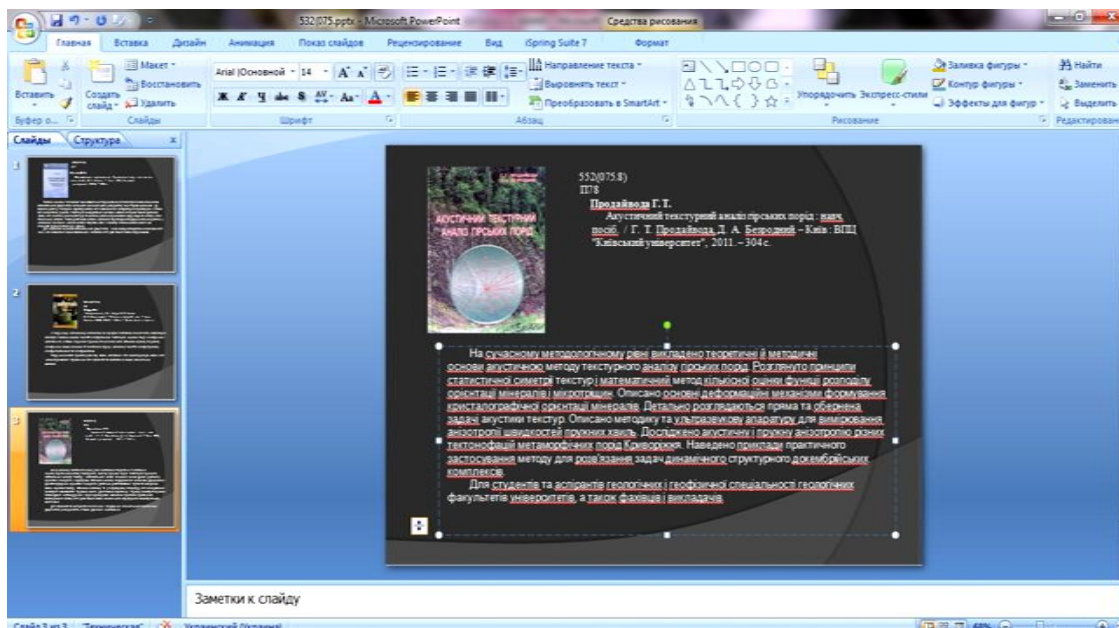
1. Відкриваємо програму Microsoft Power Point.
2. Вибираємо макет слайду, дизайн і вставляємо скановану обкладинку документа.

3. Складаємо бібліографічний опис документа.

4. Наступний етап – анотація.

5. Переводимо слайди з програми Microsoft Power Point в програму iSpring Suite 7 для демонстрації віртуальної книжкової виставки в мережі Internet.

При бажанні можна додати звукозапис.

Заключення.

Віртуальні виставки стали невід'ємною складовою виставкової діяльності бібліотек, адже веб-можливості є обов'язковою умовою їх конкурентноспроможності.

Електронну виставку бібліотека представить:

- на своєму сайті в розділі «віртуальні книжкові виставки»;
- на електронному носії (CD), який видається користувачам додому;
- на будь якому електронному носії під час проведення групових бібліотечних заходів.

Функціональні можливості такої виставки великі:

- задовольняє інформаційні та пізнавальні інтереси користувача;
- візуальний ряд виставки та відео метод, яким вона представлена, викликає зацікавленість темою чи особою;
- популяризує бібліотечні документи;
- рекламує бібліотеку.

Використані джерела:

1. Ткачук Л. Віртуальна виставка: нова послуга бібліотеки // Вісник книжкової палати. – 2007. – № 11. – С. 36-38.
2. Кудря Л. Віртуальна книжкова виставка – нова форма популяризації документів // Бібліотечна планета. – 2009. – № 1. – С. 37-39.
3. Збаровская, Н.В. Выставочная деятельность публичных библиотек / Н. В. Збаровская. – М. : Профессия, 2004. – 224 с.
4. Справочник библиотекаря / под А. Н. Ванеева, В. А. Минкиной. – СПб. : Профессия, 2000. – 432 с. – (Серия «Библиотека»)